

ידיעון חממת הערבה סתיו 2023

בוסתן שיטים מרחב ללימודי חקלאות, מדע וסביבה

לקראת היציאה לחופשת החגים ארגנו את הבוסתן כך שיהיה פשוט לתפעל בזמן שאין תלמידים והצוות בחופשה. לא תארנו לעצמנו שה"חופשה" תתארך. צוות הבוסתן וילדי ספיר נרתמו למשימה וסייעו באחזקת הבוסתן.

שתלנו בחממה. ניקינו וסידרנו את הנגרייה ואת שאר המרחבים. את המלחמה קיבלנו בעצב גדול אך יחד עם החזרה ללימודים התלמידים ואנחנו מוצאים נחמה ביציאה החוצה בעבודת האדמה והעבודה המעשית.

כיתות א-ב לגלות את הטבע דרך החושים

שמנו לב לשינויי מזג האוויר, רגע אפור ומטפטף ורגע שמשי וחם לגמרי, ראינו שעות היום מתקצרות, שהעלים משנים את צבעם ומתחילים לנשור והבנו שאנחנו בעיצומו של הסתיו והעץ אוגר כוחות לקראת החורף, אז אספנו לנו עלים וחלקים מהצמח ויצרנו תמונות ופרצופים

התבוננות

כיתות ג עולם הצומח

מה צמחים אוכלים? ומדוע הם זקוקים לאור? תלמידי כיתה ג חוקרים את הצמחים בדרך של ניסוי הבוחן את הקשר בין אור וחושך על גדילת צמחים וזרעים שונים.

כיתה ד תכנית בנושא אורח חיים בריא

עם סיום גידד התמרים, למדו הילדים על הערך התזונתי של התמרים: הממתקים של הטבע. הכינו סילאן טבעי טעים במיוחד. הבזיליקום ששתלו בתחילת השנה נקטפה לצורך הכנת פסטו בריא עשיר בניחוחות ובהרבה ברזל

לומדים ונהנים

כולנו נהנים מתוצרת הבוסתן

סבלנות

כיתה ה' חקלאות מקיימת

יש יבול גדול של מלפפונים שהילדים נהנים ממנו, מתחילים להבשיל עגבניות שרי ופלפלים בצבעים וצורות שונים.

כמעט בכל ערוגות החממה נשתלו שתילים. הילדים לקחו חלק פעיל בשתילות ובעישובים. השעועית מתחילה להבשיל ובערוגת תירס מתוק גדל אט אט.

הידעתם שכדאי לקטוף קולורבי ולהשאיר באדמה את השורשים? זה משפר מאוד את איכות האדמה.

כיתה ו'

תכנית יזמות עסקית

חממת הבוסתן מעניקה לנו תוצרת לפיתוח מוצרי העונה: מהבזיליקום ומהכוסברה הכנו פסטו. מהפלפלים יצרנו סחוג.

צמחי המרפא של הגינה הם מקור נפלא להכנת מוצרים כגון קרמים מרוקחות טבעית.

ממשיכים ליצור מוצרים למכירה ביום שיא שיקבע בהמשך.

תלמידי החטיבה משחקים באוכל

עונת המלפפונים הגיעה ואיתה ההתנסות בהכנת מלפפונים במלח ובחומץ? מה ההבדל? מלפפונים שרופים בטאבון על ריקוטה תוצרת עצמית, גספאצ'ו מלפפונים, ויניגרט ממלפפונים. נשמע מוזר? לא תדעו עד שתנסו.

קיבלנו תמרים בשלים ולמדנו להשתמש בכל חלקי הפרי: הכנו סילאן מהליבה של הפרי, משאריות הפרי שסחטנו הכנו חטיפי תמרים קינמון ואגוזים ואת הגלעינים קלינו וטחנו ל"קפה" תמרים.

סקרנות

מרכז מדע לילדים ולנוער בערבה

מרחב עשיינות ויצרנות (מייקרס) בתחנת יאיר ליד חצבה תכנית חלל ורובוטיקה לכיתה ד

שיעור רובוטיקה עם מדריכים של עמותת פירסט: לאחר הכרות עם התלמידים וגיבוש קצר, הוצאנו את מארזי המשימות של השנה והתחלנו להרכיב את הדגמים.

יש התרגשות רבה לקראת העונה 🤖🤖

תכנית שינויי אקלים וקיימות לכיתה ה

עסקנו בנושא חשיבה מחוץ לקופסה: דרך "אתגר הפסטה", התלמידים הגיעו לכמה תובנות מעניינות לגבי דרך העבודה שלהם וכיצד אפשר לשפר אותה כדי לבנות את המגדל הגבוה ביותר בעזרת פסטה ונייר דבק. איך עובדים בצוות ובשיתוף פעולה? איך לומדים מניסיון? גם כשבאמצע השיעור היה לנו תרגיל ירידה למקלטים, המשכנו בחשיבה מחוץ לקופסא וניסינו להבין איך לוקחים מוצר קיים ועושים בו שימוש אחר מהשימוש המקורי? מה ניתן למחזר ולמחדש על מנת לתת מענה לצורך חדש?

תכנית יזמות עסקית לכיתה ו

למדנו על תהליך פיתוח של מוצר: מן הצורך אל המוצר. יצרנו קבוצות וחילקנו תפקידים לחברי הקבוצה כמו במפעל. התנסו במגוון של מוצרים וערכנו חשיבה כיצד ניתן לשפר ומה אפשר להוסיף או לגרוע על מנת לקבל מוצר משופר יותר.

חממת האגרוטק עם תלמידי תיכון אדם ואדמה

בשילוב עם העזרה לחקלאים בתקופה זו, תלמידי תיכון אדם ואדמה התפנו גם ללימוד חקר החקלאות והחלו בניסויים גידול חסה בהידרופוניקה.

יצירתיות

מיזם גינון בצמחי-בר מן המדבר

מיזם שמטרתו עידוד השילוב של צמחי בר- מן המדבר בגינות הערבה.

קהילת "גינת בר במדבר" כוללת כ 300 חברים וחברות

להצטרפות: GINATMIADBAR@GMAIL.COM

קישור לצמח החודש- חבצלת הנגב

לפי לוח השנה של צמחי- בר מן המדבר, צמח חודש נובמבר הוא חבצלת הנגב הפורח בימים אלו במספר מוקדים בערבה ביניהם, אזור עידן, למרגלות מצפור שיזף, ולמרגלות ג'בל חופירה.

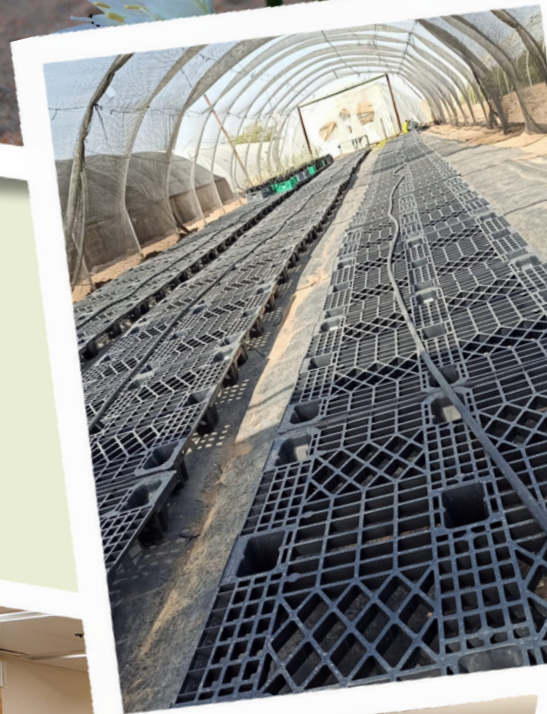
הכנות לקראת חלוקת שתילים לקהילה

בשורות לכל מי שרכש ערכות שתילים של צמחי מדבר: אלפי השתילים שהוכנו עבורנו במשתלות חיצוניות, אמורים להגיע בשבוע הקרוב. הוכן והוכשר מקום במו"פ החקלאי לקליטתם. בקרוב נצא בקול קורא למתנדבים על מנת לסייע בהרכבת הערכות וחלוקתן לקהילת גינת בר במדבר.

קורס מדע וסביבה

קורס מדע וסביבה יצא לדרך זו השנה השלישית. במסגרת הקורס מועברות הרצאות בנושא מדע וסביבה על ידי חוקרי מו"פ מדבר וים המלח ומומחים שונים מהקהילה בשיתוף עם תכנית מופת של מרכז קהילה ערבה. נפגשים בימי ראשון ב 12:45-11:15. הקהל הרחב מוזמן להצטרף.

לפעול למען הטבע

פעילות לקהילת הערבה ולאורחיה המפונים

ערכות הפוגה

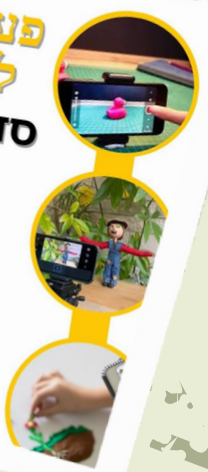
כשהחלו להגיע תושבים שפוננו או שהתפנו מהדרום ומהצפון, יצרנו עבורם ערכות הפוגה אשר הכילו מגוון של פעילויות מדע סביבה וחקלאות עם הנחיות ברורות לביצוע עצמאי: יצירת דינוזאור במציאות רבודה, משחק התקדמות בנושא חלל, הכנת מיץ תפוזים שקוף בטכניקה של בישול מולקולרי, בניית הולוגרמה ביתית, חידונים ושעשועונים לכל המשפחה.

הקשה

פעילות בישובים

בימים שלפני החזרה לשגרת הלימודים בבתי הספר בערבה, התגייס צוות חממת הערבה והעביר פעילויות בישובים לילדי הערבה ולמשפחות המפונים. במושב צופר למדו כיצד מכינים עציץ פתיל מבקבוקים ממוחזרים - הכנת עציצים בעלי השקיה עצמאית מבקבוקי שתיה 1.5 ליטר ונפגשו עם דבי לספא ידיים מרגיע. בספיר נפגשו בבוסתן, למדו להכין ייחורים וקטפו מלפפונים לחלוקה למשפחות. בעין יהב ובפארן יצרו סרטוני סטופ מושן המבטאים את תחושתם בדרך יצירתית.

מערך חינוך לילדי המפונים

ליווי פדגוגי למש'קיות הוראה ולמורות חיילות

הערבה התיכונה זכתה בכ- 60 מש"קיות הוראה והדרכה ומורות חיילות, אשר הגיעו לסייע למערך החינוך לילדי המפונים. חממת הערבה מספקת לחיילות ליווי פדגוגי. הוקם צוות אנשי חינוך אשר מלווה ותומך בעבודתן. בכל יום שלישי החיילות מגיעות למייקרו למספר שעות של הנחייה מותאמת לפי קבוצות גיל, נערכות ומכינות את המערכים והציוד הנחוץ להן. לכל יישוב מונתה אשת חינוך מקצועית שתתמוך בעבודתן גם במהלך הפעילות השבועית השוטפת.

לומדים ללמד עם צוות מכון דוידסון לחינוך מדעי

מזה שנים רבות שקיים שיתוף פעולה בין חממת הערבה למכון דוידסון. הפעם לטובת הכשרת החיילות להוראת ילדי המפונים. צוות מכון דוידסון נרתם למשימה והגיע אלינו ליום הכשרה כשהוא מצויד במערכים מוכנים ומותאמים לכל שכבת גיל. החיילות קיבלו הדרכה ומארזים עם ציוד וחומרים רלוונטיים עבור התלמידים. מערכי השיעור מאופיינים בהתנסות מעשית וחוויתית. מוקירים ומערכים את שיתוף הפעולה למטרה כל כך נעלה.

f צוות חממת הערבה מאחל לכולם ימים שקטים ובשורות טובות